

Výroční zpráva 2005

www.PRATELEPRIRODY.com

ÚVODNÍ SLOVO

Z roku 2005 bych rád vybral jednu událost, která stojí za zaznamenání. V červenci zrušil Ústavní soud tzv. Schlingův paragraf. (Podle něj měla být výstavba jezů veřejným zájmem, což by MŽP zavazovalo vydat pro stavbu jezů výjimku. Nešlo o omyl. Že veřejný zájem nelze určovat zákonem, musí být zákonodárcům známo; navíc na to byli upozorňováni.)

Osud tohoto ustanovení je významným precedentem ze tří důvodů:

Foto: Petr Kozomník

- 1) Schválením tohoto paragrafu „jezaři“ vzkázali veřejnosti, že když jim zákon neumožňuje postavit jezy, tak si prostě (ruku v ruce se zákonodárci resp. jejich většinou) účelově změni zákon. Strašlivé jsou obě okolnosti: Jak to, že je něco takového vůbec napadlo, tak ještě víc fakt, že většina poslanců i senátorů toto zadání splnila. Raději nedomyslím, jaké motivy zde hrály roli.
- 2) Můžete vzít jed na to, že nebyť ohlasu veřejnosti, Schlingův paragraf by prošel bez povšimnutí. (Jako stále platí ještě účelovější Aubrechtův paragraf. Jeho protiústavnost musí být přítomná jasná i laikovi.) Díky aktivitě Přátel přírody, kdy jsme monitorovali dění v Parlamentu a ihned informovali veřejnost, se po bouřlivé rozpravě v Senátu našla skupina senátorů, kteří se obrátili na Ústavní soud. (A uspěli.)
- 3) Krystalicky jasně se ukázalo, že Ústavní soud resp. jeho složení má mimořádný význam, který většina veřejnosti bohužel stále nechápe. Donedávna to byla poslední bašta příznivců právního státu.
Poučení? Aktivita občanů (Přátel přírody) není zbytečná a už vůbec ne předem marná!

ředitel společnosti
Marian Páleník

Naše motto:

Nikdo nedělá větší chybu než ten, kdo nedělá nic v domnění, že to málo, co udělat může, je bezvýznamné. (E. Burke)

Naše poslání:

Posíláme Přátel přírody je chránit přírodní bohatství před zásahy, které by znamenaly jeho nevratné snižení.

K tomu volíme cestu aktivizace veřejnosti k účasti na rozhodování o vybraných problémech životního prostředí.

Náš příběh:

Bylo nás dvanáct zakladatelů. Po deseti letech je nás více než dva tisíce. Reprezentujeme další desítky tisíc podobně smýšlejících občanů – mj. přes 50.000 signatářů našich petičí.

JAK ŠLY ROKY...

Rozhodli jsme se, že se budeme snažit **měnit svět k lepšímu**, a máme za to, že se nám to daří.

- 1996:** Výskyt bobra evropského, na který jsme upozornili veřejnost, se stal jeden z hlavních důvodů, proč padl plán na výstavbu vodního díla **Malé Březno**. To mohlo ohrozit unikátní ekosystémy řeky Labe.
 - 1997:** Informovali jsme veřejnost o plánovaném experimentu, při němž v trmické spalovně – bez vědomí místních občanů – hrozil únik nesmírně nebezpečných dioxinů. Pokus byl nakonec odvolán.
 - 1998:** Obsáhle jsme také informovali o plánu na odtěžení vrchu **Rovný**. Zatím se zde netěží.
 - 1999:** Po naší kampani rezignoval na svou funkci starosta **Rtyně n. B.**, (prosazoval otevření kamelonomu u osady **Vrahožily**). Firma OBIT po té od zahájení těžby odstoupila.
 - 2000:** Vydali a distribuovali jsme brožury a letáky (70.000) o bobrovi. Z naší ankety vyplynulo, že se zásahy do přírody dolního Labe nesouhlasilo na Ústecku **96 % respondentů**.
 - 2001:** K referendu, které jsme iniciovali v obci **Libouchec**, o plánu na otevření kamelonomu nad obcí přišlo **74 %** občanů a **99 %** z nich hlasovalo pro zachování ohroženého vrchu Strážářiště.
 - 2002:** Padl plán **hliníkárný v Neštémicích**. (Po té, co jsme o souhlasných postojích obvodního starosty a městské radnice informovali veřejnost.)
 - 2003:** Pokračovala naše kampaň **Za záchranu řeky Labe**. Mj. jsme zorganizovali Koupání v Labi na 13 místech a konferenci **Labe 2020**.
 - 2004:** Naše kampaň (17.000 podpisů petice atd.) přinesla mj. zamítnutí žádosti o výjimku pro výstavbu jezů na Labi.
- Dvakrát jsme obdrželi **2. cenu** nadace Sasakawa Peace Foundation v soutěži o nejlepší ekologický projekt České republiky (1997 a 2001).
- V roce 2002 jsme byli časopisem Nika nominováni mezi **nejúspěšnější tři** české ekologické organizace, Marian Páleník získal **Cenu Niky** pro nejlepšího profesionála českého ekologického hnutí roku 2001.

Foto na titulní straně (vydra říční): Jiří Bohdal

NAŠI LIDÉ

Členové naší správní rady

Foto: Z. Kolář

■ **Libor Brož**
(předseda)

Foto: archív PP

■ **Ing. Eva Tylová**
(místopředsedkyně)

Foto: M. Hráčková

■ **Mgr. Zdeněk Bárta**

Ředitel naší společnosti

Foto: L. Blaz

■ **Marian Páleník**

Členové naší dozorčí rady

Foto: archív PP

■ **RNDr. Miroslav Patrik**
(předseda)

■ **Ing. Petr Kadaník**

■ **Mgr. Pavel Doucha**

Pracovní naší Kanceláře:

Bc. Adéla Vaňhalová (1. 2. až 30. 9.)

Šárka Stehlíková (od 1. 2.)

Marie Pospíšilová (1. 9. až 3. 11.)

Gabriela Renčová (od 7. 12.)

Jana Nováková (výpomoc
s administrativními pracemi)

Naši externí spolupracovníci:

Jiří Dlask (logo, grafické práce)

Tomáš Habrnál
(sazba a tisk materiálů)

Jana Nováková (účetnictví)

Luboš Novák
(software a hardware)

Jan Růžička (internetové stránky)

MUDr. Miroslav Šuta (konzultace)

JUDr. Ondřej Tošner

(první poradenství a zastupování)

Někteří naši dobrovolníci a spolupracovníci:

Jan Adamus, Zdeněk Bárta, Petr Bauer, Pavel Benda, Kamila Benešová, Ivana Beňová, Jiřina Bischoffová, Jiří Bohdal, Aleš Brotánek, Ivan Brouček, Libor Brož, Lucie Brožová, Vladimír Burda, Martin Bursík, Pavel Čech, Jan Čejka, Miloslav Černý, Miroslav Červenka, Jiří David, Ivan Dejmál, Jiří Dlask, Pavel Doucha, Dan Eminger, Tomáš Gissy, Tomáš Groh, Tomáš Habrnál, Eva Hauserová, Handrij Härtel, Werner Hentschel, Pavel Herout, Jan Hollan, Petr Holub, Milan Horáček, Veronika Horáčková, Filip Horák, Jan Horák, Radka Hotovcová, Oldřich Janeba, Lukáš Jelínek, Tomáš Jelínek, sl. Jelínková, Jan Jeník, Magda Jonášová, Jan Joneš, Petr Kadaník, Vlastimil Karlík, Bohdan Kasper, Samuel Kašpar, Monika Kašparová, Eva Knapp, Erazim Kohák, Miroslav Kohel, Hana Koničková, Jan Korytář, Miroslav Kouba, Michael Kousal, Miroslav Král, Jaroslav Kubec, Leoš Kukačka, Ivan Kuptík, Jiří Laube, Hana Librová, Jiří Madar, Miroslav Mach, Ivan Makásek, Tomáš Mann, David Matásek, Daniela Matějková, Luboš Matoušek, Martin Mejstřík, Ladislav Miko, Petr Mikula, Ladislav Mrkvíčka, Petr Musil, Karel Nepraš, Blanka Nesládková, David Noll, František Novák, Luboš Novák, Michal Novák, Pavel Novák, Zdeněk Novák, Jana Nováková, Renata Nováková, Lubomír Oliva, Jan Otvinovský, Marian Páleník, Miroslav Patrik, Zdeněk Patzelt, Miloslav Pedál, Jiří Pehe, František Pelc, Markéta Peřinová, Václav Petříček, Marie Pihrtová, Martin Plzák, František Pojer, Karel Prach, Marie Pospíšilová, Antonín Rais, Gabriela Renčová, Jiří Renner, Petr Roubíček, Karel Rubáček, Klára Rulíková, Jan Růžička, Jan Sedmidubský, Jitka Seitlová, Edvard Sequens, Rostislav Stach, František Stáně, Džamila Stehlíková, Šárka Stehlíková, Jaroslav Stoklasa, Jan Svěrák, Michael Šatník, Luděk Šikola, Jan Šíma, Jiří Škoda, Jaromír Štětina, Miroslav Šuta, Václav Šutera, Antonín Terber, Alain Thiémé, Jaroslav Tichý, Tomáš Tichý, Jaroslav Tomeček, Ondřej Tošner, Jiří Tutter, Eva Tylová, Adéla Vaňhalová, David Vávra, Tomáš Vlasák, Ladislav Vogeltanz, Václav Vojří, Daniel Vondrouš, Aleš Vorel, Jitka Vrhelová, Neela Winkelmannová, Lukáš Zeman, Zdeněk Zikmund, Lenka Zikmundová a celá řada dalších.

V r. 2005 se čestnými členy naší společnosti stali:

Prof. Jiří David	Prof. Erazim Kohák
Prof. Hana Librová	Eva Hauserová
David Matásek	Martin Mejstřík
David Vávra	Neela Winkelmannová-Heyrovská

Čestní členové sdružení Přátelé přírody:

Martin Bursík, Petra Buzková, Jiří Dlask, Jaroslav Foglar, Milan Knížák, Vladimír Renčín, Roderick Slavík, Jaroslav Svěčený, Lubomír Voleník, Jaroslav Zahálka.

Všem mnohokrát DĚKUJEME!

NAŠE PROJEKTY

Transformace na o. p. s.

Dokončili jsme transformaci našeho hnutí na obecně prospěšnou společnost (o. p. s.), započatou v r. 2003. Na rozdíl od občanských sdružení vzniká a chodí o. p. s. upravuje detailně speciální zákon. O. p. s. jsou vázány k asi 10x náročnějšímu (přísnějšímu) režimu než občanská sdružení. K jeho dodržování jsme se zavázali dobrovolně, abychom zvýšili svou důvěryhodnost a transparentnost.

Petice za tunel Kubačka

Petici jsme se připojili ke snaze prosadit aspoň na části trasy dálnice v CHKO České středohoří tunel – pod vrchem Kubačka. Podepsalo ji bezmála 2.500 občanů. Byli mezi nimi např. R. Lukavský, J. Macháček, L. Mrkvíčka, M. Nesvadba, D. Prachař, B. Rösner, D. Vávra a další. Petiční archy jsme začátkem března odevzdali Zastupitelstvu Ústeckého kraje. To však velkou většinou odhlasovalo povrchové vedení dálnice. . .

Jedy v našem životě

Připomínkami jsme plán sanace zeminy extrémně kontaminované rtuťí v areálu ústecké Spolchemie. Firma Geosan navrhovala technologii, z níž by 10 let unikala 24 hodin denně plynná – velmi toxická – rtuť.

Rovněž jsme odpovědné orgány upozornili na to, že se s velkou pravděpodobností v zemině nacházejí rovněž dioxiny, řádově nebezpečnější než rtuť. Geosan s touto možností nepočítal, zřejmě aby se vyhnul zvýšení nákladů. Označili jsme tento přístup hazardování se zdravím (a možná i životy) Ústečanů za krajně nezodpovědný.

Rada města Ústí nad Labem přitom podle nás ostudně s technologií souhlasila a dokonce navrhovala vynechat připomínkování akce veřejnosti (v procesu EIA). O tom, že se někteří představitelé města chovají jako agenti Spolchemie, jsme informovali veřejnost.

Schlingův paragraf

V červenci Ústavní soud zrušil paragraf, jímž Parlament (v r. 2004) fakticky uzákonil, že výstavba jezů na Labi je veřejným zájmem. (To by vládě umožnilo vydat nařízení na výstavbu jezů, čímž by bylo ministerstvo ŽP vázáno k udělení výjimky jezům).

Větrné elektrárny

Účastnili jsme se připomínkování výstavby větrného parku Chomutov.

Aubrechtova novela, dálniční a vyvlastňovací zákon

Ve spolupráci s dalšími organizacemi jsme připomínkovali další nápady betonové lobby: Dálniční a vyvlastňovací zákony, Aubrechtovu novelu zákona o ochraně přírody aj.

„Lobbing“

K jednání o těchto normách a také o jezech na Labi přijali ředitele naší společnosti předseda Sněmovny Lubomír Zaorálek, poslanec František Pelc, senátoři Martin Mejstřík, Jitka Seitlová, Jaromír Štětina a další.

Alternativy na Labi

Ve spolupráci s odborníky na vodní stavby a lodní dopravu jsme začali rozpracovávat alternativní řešení Zlepšení plavebních podmínek na Labi.

Zjišťovací řízení na jezu na Labi

Taříka 1.000 vyjádření obdrželo MŽP v rámci tzv. zjišťovacího řízení před procesem EIA k jezu na Labi. Drtivou většinu z nich zaslali Přátelé přírody. Požadujeme jeho objektivní posouzení všech variant.

Poradce pana ministra

Vypátrali a zveřejnili jsme styky ministra ŽP s představitelem firmy pověřené získáním povolení pro výstavbu jezu na Labi. Až je p. Baier na úřadu znám jako „poradce pana ministra“, oba to popířeli. Na naši výzvu, aby zveřejnili stenozáznamy svých pracovních jednání, nereagovali.

Internetové stránky a Jezynky

Koncem roku jsme se také pustili do výstavby nových internetových stránek. Na víc než tisíc el. adres jsme pravidelně rozesílali JEZYNKY (el. novinky nejen o jezech na Labi).

Férový obchod

Koncem roku jsme se rozhodli podpořit systém Férového obchodu. Koupí výrobků s certifikátem Fair Trade zákazníci podporují jak mnohdy vykořisťované producenty v rozvojových zemích (drtivá většina zisku zůstává nadnárodním korporacím Severu), tak místní přírodu (výrobky mají certifikát „Bio“). Přitom „hlasují peněženkou“ – zisk z prodeje se dělí mezi producenty a neziskové organizace, nebohatnou na něm stále bohatší potravinářské monopoly. Současně jde o velmi kvalitní produkty – zejména čokoládu a kávu si zákazníci velmi pochvalují.

Během posledních dvou měsíců roku jsme odebrali a expedovali kolem 50 kg instantní kávy, 60 kg zeleného a černého čaje, 70 kg čokolády a 20 kg instantního kakaa.

Foto: Daniela Maršková

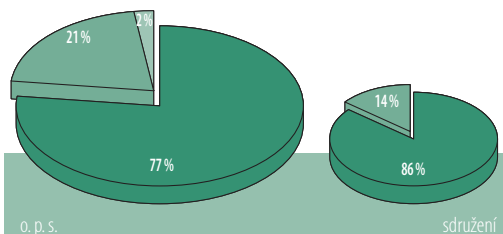
Na seminář k 16. výročí 17. listopadu byl předsedou Sněmovny Lubomírem Zaorálkem pozván i ředitel společnosti Přátelé přírody, o. p. s. Marian Páleník. Na snímku (zleva) panelisté – Petr Piňhart, Václav Havel, Lubomír Zaorálek, Jiří Paroubek a Jaroslav Šabata.

NAŠE HOSPODAŘENÍ

	o. p. s.	sdužení	Celkem
Naše výnosy (v tis. Kč)	1,230	506	1,736
z doplňkové činnosti	256	70	326
z hlavní činnosti	974	435	1,410
z toho			
dary, členské příspěvky	944	434	1,378
dary právnických osob	30	0	30
granty a dotace	0	0	0
ostatní	0	1	1
Naše náklady (v tis. Kč)	903	825	1,727
na doplňkovou činnost	187	52	239
na hlavní činnost	715	773	1,488
z toho			
služby	384	489	873
osobní náklady	266	224	490
materiálové náklady	66	60	125

Struktura našich příjmů v roce 2005

Příspěvky platících členů	77 % (sdužení 86 %)
Doplňková činnost a ostatní	21 % (sdužení 14 %)
Sponzorské dary	2 %

Náš komentář a vysvětlivky

Všechny údaje jsou zaokrouhleny na tisíce Kč.

Ve druhém sloupci jsou uvedeny také výsledky hospodaření sdužení Přátelé přírody (IČ 44 55 78 76); ve třetím součty o. p. s. (IČ 27 26 14 17) a sdužení.

Doplňková činnost o. p. s. je ekonomická (výdělečná) činnost (prodej suvenýrů, zboží Férového obchodu, triček, brožur apod.).

Služby zahrnují zejména tiskařské práce, mailings (tisk, kompletace a rozesílání materiálů a dopisů), poštovné, nájemné, účetnictví, telefon, energie, poplatky za vedení bankovního účtu, cestovné, internet, poplatky apod.

Osobní náklady zahrnují čisté mzdy a povinné odvody (sociální a zdravotní pojištění, daně ze závislé činnosti a kolektivní pojištění).

Materiálové náklady zahrnují zejména drobný hmotný a nehmotný majetek (PC a software), knihy, časopisy, noviny, spotřební materiál, kancelářské potřeby apod.

Rozdíl ve výnosech a nákladech sdužení byl dán čerpáním zůstatku z předchozích let.

Za podporu dále děkujeme firmám Revita Engineering, P-eko a Kelcom.

DĚKUJEME všem, kdo jste nás jakkoli podpořili!

Přátelé přírody, o. p. s.
Masarykova 1493/78
Ústí nad Labem 400 01

www.PRATELEPRIODY.com

ROZVAHA

NAŠE AKTIVA		č. ř.	Stav k 31. 12.
A. Dlouhodobý majetek celkem		1	0
B. Oběžná aktiva (ř. 49 + 53 + 56 + 75 + 82 + 83)		41	492
I. Zásoby	Zboží na skladě a v prodejnách	49	18
II. Pohledávky	Odběratelé	53	30
	Poskytnuté provozní zálohy	56	40
III. Krátkodobý fin. majetek	Pokladna	73	0
	Účty v bankách	75	386
IV. Jiná aktiva	Náklady příštích období	82	1
	Příjmy příštích období	83	18
ÚHRN AKTIV (ř. 1 + 41)		85	492
NAŠE PASIVA			
A. Vlastní zdroje celkem (ř. 88 + 92)		86	352
I. Jméni	Vlastní jmění	88	24
II. Výsledek hospodaření	Účet hospodářského výsledku	92	328
B. Cizí zdroje (ř. 107 + 111 + 113 + 115 + 123 + 128 + 131 + 132)		95	141
III. Krátkodobé závazky	Dodavatelé	107	63
	Zaměstnanci	111	21
	Závazky k institucím soc. zabezpečení a zdrav. pojištění	113	15
	Ostatní přímé daně	115	3
	Jiné závazky	123	1
	Dohadné účty pasivní	128	3
IV. Jiná pasiva	Výdaje příštích období	131	34
	Výnosy příštích období	132	2
ÚHRN PASIV (ř. 86 + 95)		134	492

(údaje v tis. Kč)

Naše účetnictví a daňové příznání pro nás prováděla paní Jana Nováková.

AUDIT

Audit našeho účetnictví a výroční zprávy provádí Business VM Service (osvědčení KAČR č. 277).

Foto: M. Přemysl

Den Země Přátel přírody: Na shromáždění Přátel přírody jsme 23. dubna severočeským ropákem zvolili ministra dopravy Milana Šimonovského. Po té jsme se prošli louky v CHKO České středohoří odsouzené k likvidaci (DB).

Foto: M. Přemysl

Říp: 28. října jsme se načerpali energií na náročnou zimu posledním záchvěvem léta během výstupu na Říp.

Foto: T. Hrdamíček

Koupání v Labi: 10. července jsme vlastním koupáním v Labi demonstrovali, že Labe je řeka, mj. ke koupání, nikoli (jen) vodní cesta. Akce se účastnil také litoměřický senátor Zdeněk Bárta.

Foto: J. Křípy (www.kitryphoto.com)

Kalendář na rok 2006: Koncem roku jsme vydali a distribuovali kalendář „Divoká a krásná“.